

مسائل نگاه و لمس و صدا

(مسئله ۱) نگاه کردن مرد به بدن زن نامحرم، گرچه به قصد لذت نباشد، حرام است، همچنین نگاه کردن به بدن محارم و نیز دست و صورت نامحرم اگر به قصد لذت باشد یا بترسد به گناه بیفتد حرام است، بلکه نگاه کردن به دست و صورت نامحرم بدون قصد لذت و ترس نیز محل اشکال است و ترک شود، مگر در موارد ضرورت که اشکال ندارد.

(مسئله ۲) نگاه کردن به صورت، بدن و موی دختر نابالغ اگر به قصد لذت نباشد و نترسد که به حرام بیفتد اشکال ندارد، ولی بنابر احتیاط باید به جاهایی مثل ران و شکم و سینه که معمولاً می‌پوشانند نگاه نکند.

(مسئله ۳) نگاه کردن بدون قصد لذت به دست، مچ، صورت و موی جلوی سر زنهای که سن آنان از حد ازدواج گذشته است مانع ندارد، ولی تماس عمده جایز نیست.

(مسئله ۴) نگاه کردن بدون قصد لذت و بدون اینکه بترسد به گناه بیفتد به صورت و دست و موی زنان روستایی که معمولاً موی خود را نمی‌پوشانند یا به صورت و دست و موی زنان بدحجابی که عمدتاً مراعات حجاب اسلامی را نمی‌کنند هر چند خلاف احتیاط است ولی ظاهراً اشکال ندارد.

(مسئله ۵) نگاه کردن به صورت، دست، مو و جاهایی از بدن زنهای کافر و اهل کتاب که معمولاً آن را نمی‌پوشانند اگر به قصد لذت نباشد و نترسد که به حرام بیفتد اشکال ندارد.

(مسئله ۶) نگاه کردن زن به بدن مرد نامحرم حرام است، مگر مانند سر و صورت و دستها که معمولاً آن را نمی‌پوشانند در صورتی که بدون قصد لذت باشد، همچنین نگاه کردن مرد به بدن مرد دیگر، و زن به بدن زن دیگر با قصد لذت شهوانی حرام است و بدون آن مانع ندارد.

(مسئله ۷) مردها می‌توانند هنگام سینه زدن، سینه خود را برهنه کنند، ولی نگاه کردن زنان به سینه آنان حرام است. و اگر مردها بدانند که زنها عمدتاً به بدنشان نگاه می‌کنند احوط آن است که سینه خود را برهنه نکنند.

(مسئله ۸) نگاه کردن به عورت دیگری حرام است، به طور مستقیم باشد یا از پشت شیشه یا در آینه و یا در آب صاف و زلال، با یکدیگر محروم باشند یا نه، زن باشند یا مرد، بلکه احتیاط واجب آن است که به عورت بچهای که خوب و بد را تشخیص می‌دهد نیز نگاه نکنند، ولی زن و شوهر می‌توانند به تمام بدن یکدیگر نگاه کنند.

(مسئله ۹) مرد و زنی که با یکدیگر محرومند اگر قصد لذت شهوانی نداشته باشند می‌توانند به جز عورت به بدن یکدیگر نگاه کنند.

(مسئله ۱۰) گرفتن فیلم و عکس توسط مرد از زن نامحرم حرام نیست لکن بلحاظ تحفظ ترک شود، ولی اگر برای عکس گرفتن مجبور شود کار حرامی، مثل دست گذاشتن به بدن زن یا نگاه به او، را مرتکب شود نباید عکس را او بگیرد. و اگر زن نامحرمی را بشناسد در

صورتی که آن زن متهمک نباشد بنابر احتیاط واجب نباید به عکس و فیلم او نگاه کند.

(مسئله ۱۱) اگر زن ناچار باشد، مثلاً برای تنقیه یا تطهیر، به عورت زن دیگر یا مردی غیر شوهر خود دست بزند، باید چیزی مانند دستکش در دست کند تا دست او به عورت آن شخص نرسد، همچنین است اگر مرد ناچار باشد به عورت مرد دیگر یا زنی غیر از همسر خود دست بزند.

(مسئله ۱۲) اگر پزشک برای درمان ناچار شود به بدن نامحرم نگاه کند یا دست بزند و مراجعه به پزشک همجنس یا محرم مشکل باشد اشکال ندارد و در مواردی که تنها با نگاه کردن یا تنها با دست زدن می‌تواند درمان کند باید به همان اندازه ضرورت اکتفا نماید و در این جهت اگر هیچ چاره‌ای نباشد فرقی بین عورت و غیر آن نیست.

(مسئله ۱۳) اگر پزشک برای درمان ناچار باشد به عورت شخصی نگاه کند بنابر احتیاط واجب در صورت امکان باید آینه‌ای را در مقابل گذاشته و در آن نگاه کند، ولی اگر چاره‌ای جز نگاه کردن به خود عورت نباشد اشکال ندارد.

(مسئله ۱۴) کسی که می‌خواهد ازدواج نماید فقط به مقدار متعارف برای پسندیدن جایز است به صورت و مو و دستهای زن یا دختر مورد نظر نگاه کند و چنانچه با نگاه اول غرض حاصل نشود تکرار آن اشکال ندارد. ولی به هر حال نباید قصد لذت داشته باشد، هر چند حصول لذت قهری اشکال ندارد.

(مسئله ۱۵) زن می‌تواند در جایی که نامحرم هست با صدای بلند صحبت کند، مگر اینکه صدای او موجب تحریک مردهای نامحرم باشد که در این صورت جایز نیست.

(مسئله ۱۶) زن و مرد نامحرم می‌توانند صدای یکدیگر را بدون قصد لذت بشنوند، خواه به صورت صحبت کردن باشد یا به شکل دیگر و خواه به طور مستقیم باشد یا غیر مستقیم، ولی اگر صدای زن نازک و مهیّج باشد بنابر احتیاط از گوش دادن به آن اجتناب شود.